

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради університету
30 серпня 2021 року,
протокол № 1.

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

_____ 2021 року
М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНИХ БІЗНЕС ТРАНЗАКЦІЙ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр
за спеціальністю 293 Міжнародне право
галузі знань 29 Міжнародні відносини
за денною формою навчання

м. Хмельницький
2021

ЗМІСТ

Стор.

1.	Опис навчальної дисципліни	–	2
2.	Заплановані результати навчання	–	3
3.	Програма навчальної дисципліни	–	4
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	6
	4.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 6
	4.2.	Аудиторні заняття	– 7
	4.3.	Самостійна робота студентів	– 7
5.	Методи навчання та контролю	–	7
6.	Схема нарахування балів	–	8
7.	Рекомендовані джерела	–	8
	7.1.	Основні джерела	– 8
	7.2.	Допоміжні джерела	– 9
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	10

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	–	29 Міжнародні відносини
2.	Код і назва спеціальності	–	293 Міжнародне право
3.	Назва спеціалізації	–	не передбачено
4.	Назва дисципліни	–	Теорія міжнародних бізнес транзакцій
5.	Тип дисципліни	–	вибіркова
6.	Код дисципліни	–	ВДПП 2.2.11.
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	перший
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9.	Курс / рік навчання	–	Четвертий
10.	Семестр	–	Восьмий
11.	Обсяг вивчення дисципліни:		
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	4/120
	2) денна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	50
	% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	–	30
	% від обсягу аудиторних годин семінарські заняття (годин)	–	20
	% від обсягу аудиторних годин самостійна робота (годин)	–	70
	% від загального обсягу тижневих годин:		50
	аудиторних занять	–	
	самостійної роботи	–	
12.	Форма семестрового контролю	–	екзамен
13.	Місце дисципліни в логічній схемі:		
	1) попередні дисципліни	–	ОДПП 1.2.6. Цивільне право. ОДПП 1.2.10. Матеріальне право Європейського Союзу ОДПП 1.2.13. Порівняльне цивільне право
	2) супутні дисципліни	–	ОДПП 1.2.17. Міжнародний комерційний арбітраж
	3) наступні дисципліни	–	Не передбачено

2.

Заплановані результати навчання

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:	
1. Знання	
<i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>	
1.1)	відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату теорії бізнес трансакцій
1.2)	перевіряти відповідність національного договірного права України законодавству ЄС
1.3)	описувати специфіку «soft law» в регулюванні договірних відносин
1.4)	знаходити норми національного законодавства у сфері договірних відносин, що потребують удосконалення
1.5)	установлювати зв'язок між процесами гармонізації договірного права ЄС та удосконаленням системи національного договірного права України
2. Розуміння	
<i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>	
2.1)	пояснювати зміст дефініцій основних термінів, що розкривають суть бізнес трансакцій;
2.2)	з'ясувати сутність загальних вимог до форми, змісту, суб'єктного складу договорів за правом ЄС;
2.3)	пояснювати вимоги актів гармонізації у сфері договірного права щодо динаміки договорів, захисту інтересів учасників договірних відносин;
2.4)	виділяти критерії класифікації договорів за міжнародним правом, законодавством ЄС, окремих країн ЄС та України;
2.5)	передбачати наслідки укладення міжнародних бізнес трансакцій
3. Застосування знань	
<i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>	
3.1)	застосовувати знання у сфері міжнародних бізнес трансакцій;
3.2)	виявляти недоліки національного правового регулювання договірних відносин та пропонувати відповідні зміни, ґрунтуючись на договірному праві ЄС та міжнародному приватному праві;
3.3)	готувати проекти договорів;
3.4)	використовувати при підготовці позовних заяв, претензій особливі способи захисту учасників договірних відносин
4. Аналіз	
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>	
4.1)	аналізувати зміст актів міжнародного права та гармонізації договірного права ЄС з метою виявлення відмінних рис;
4.2)	порівнювати національне законодавство, міжнародне законодавство, законодавство окремих країн ЄС, ЄС з метою виявлення ефективних норм для забезпечення динаміки договірних відносин;
4.3)	дискутувати про доцільність проведення уніфікації права міжнародних бізнес трансакцій;
4.4)	робити висновки про наслідки уніфікації міжнародних бізнес трансакцій;
5. Синтез	
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною</i>	

<i>властивістю)</i>
5.1) аргументувати потребу внесення в зміст проекту договору норм актів гармонізації договірних прав ЄС та міжнародних актів;
5.2) проектувати зміст та форму оферти та акцепту міжнародного договору
5.3) класифікувати умови договору за національному законодавством та актами гармонізації ЄС та міжнародним правом;
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) оцінювати юридичну повноцінність договору, створеного на підставі актів гармонізації договірних прав ЄС та міжнародного права;
6.2) встановлювати вимоги Угоди про асоціацію України з ЄС в частині регулювання договірних відносин;
6.3) робити висновок про відповідність проекту договору вимогам застосовного права;
6.4) використовувати набуті знання для формулювання положень проекту договору;
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) розробляти проекти договорів різного змісту;
7.2) робити аналіз наукових праць з критичним висвітленням їх змісту;
7.3) складати пропозиції до національного законодавства у сфері договірних відносин;

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи договірних регулювання міжнародних економічних відносин

Економічні відносини в практиці міжнародного комерційного обороту. Поняття глобалізації та її вплив на розвиток сучасного міжнародного комерційного обороту.

Загальна характеристика договірних відносин в міжнародному комерційному обороті. Особливості міжнародних комерційних угод.

Поняття та види міжнародних бізнес трансакцій

Тема 2. Загальні положення про міжнародні бізнес трансакції

Сторони договору. Споживач як особливий учасник договірних відносин.

Форма договору. Спрощення вимог до форми договору. Наслідки укладення усного договору для суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 3. Договірні умови в міжнародних бізнес трансакціях

Поняття та види умов договору.

Характеристика окремих видів умов договору: визначені за домовленістю сторін; визначені за мовчазною згодою сторін; визначені третьою особою; визначені однією із сторін договору; визначені у нормативних актах; визначені практикою, запровадженою між сторонами; визначені звичаями.

Переддоговірні умови як умови договору: умова про ціну договору; умова про строк договору; гарантійні умови договорів; попередньо не обумовлені умови; умови, які посилаються на неіснуючі обставини.

Поняття несправедливих умов договору. Наслідки визначення в договорі несправедливих умов.

Тема 4. Укладання, зміна і припинення договорів

Укладання договору: поняття, стадії. Вимоги до оферти та акцепту. Форма оферти та акцепту. Відмова від оферти. Наслідки невиконання умов оферти. Строк прийняття оферти та акцепту.

Зміна та припинення договору: поняття, підстави, умови, наслідки для сторін договору, форма.

Тема 5. Особливості виконання міжнародних бізнес трансакцій

Виконання договору: поняття, процедура. Наслідки невиконання, неналежного виконання договору. Місце виконання. Строк виконання. Особливості виконання окремих умов договору. Виконання зобов'язання третіми особами. Забезпечення виконання договору.

Захист прав учасників договірних відносин.

Тема 6. Міжнародна купівля-продаж товарів

Право міжнародної купівлі-продажу товарів. Конвенційне регулювання міжнародної купівлі-продажу товарів. ІНКОТЕРМС: сутність та загальні правила застосування в міжнародному комерційному обороті. Вибір права, що застосовується до договору міжнародної купівлі-продажу товарів.

Договір міжнародної купівлі-продажу товарів. Укладання договору. Виконання обов'язків за договором. Загальні принципи розподілу та переходу ризиків.

Захист прав і відповідальність сторін договору.

Тема 7. Договори міжнародного перевезення і пов'язані з ними відносини

Загальна характеристика комерційних відносин в сфері міжнародних перевезень (транспортних послуг). Джерела і механізм правового регулювання міжнародних перевезень.

Поняття і види міжнародних перевезень. Джерела правового регулювання міжнародних комерційних перевезень. Співвідношення імперативного і договірної регулювання в сфері міжнародних перевезень. Право, яке застосовується до договорів міжнародного перевезення.

Експедиторські документи в практиці міжнародних комерційних перевезень.

Особливості розподілу ризиків і відповідальність за договорами міжнародного перевезення.

Особливості окремих видів договорів міжнародних перевезень. Морські перевезення. Перевезення авіатранспортом. Залізничні перевезення. Перевезення автомобільним транспортом.

Відповідальність операторів транспортних терміналів та експедиторів. Зобов'язання операторів транспортних терміналів та відповідальність за їх невиконання.

Відповідальність експедиторів в практиці міжнародних перевезень. Типові правила FIATA.

Страхування ризиків втрати, пошкодження, затримки товару. Загальна характеристика транспортного страхування та сфера його застосування. Договір страхування при міжнародних перевезеннях.

Тема 8. Міжнародні інвестиційні угоди

Міжнародні економічні відносини в сфері іноземного інвестування. Загальна характеристика інвестиційних відносин в сучасному міжнародному комерційному обороті.

Міжнародне регулювання іноземного інвестування. Договірне регулювання інвестиційних відносин в практиці міжнародного комерційного обороту

Міжнародні економічні відносини в сфері концесійної діяльності. Загальна характеристика концесійних відносин і пов'язаних з ними угод. Уніфікація правового регулювання концесійних угод.

Укладення, виконання та відповідальність за концесійні угоди в практиці міжнародного комерційного обороту.

Угоди про розподіл продукції як особлива форма інвестиційної діяльності: поняття, зміст, динаміка договірних відносин, відповідальність

Тема 9. Договори міжнародного підряду і пов'язані з ними відносини

Загальна характеристика міжнародних комерційних відносин у сфері виконання робіт. Міжнародний підряд і застосовне право. Контракти FIDIC.

Зобов'язання з міжнародного підряду і їх виконання.

Особливості окремих видів підрядних договорів.

Відповідальність і збитки в практиці міжнародних відносин по виконанню робіт.

Тема 10. Агентські і дистриб'юторські угоди в міжнародному комерційному обороті

Агентські та дистриб'юторські відносини в практиці міжнародного комерційного обороту і джерела їх правового регулювання.

Сутність агентських і дистриб'юторських відносин і джерела їх правового регулювання. Особливості розмежування та правові наслідки змішання агентських і дистриб'юторських відносин в практиці міжнародного комерційного обороту.

Зобов'язання за агентським договором в практиці міжнародного комерційного обороту. Зміст агентського договору і застосовне право. Особливості виконання та припинення агентських договорів.

Зобов'язання із дистриб'юторських угод в практиці міжнародного комерційного обороту. Зміст дистриб'юторського договору і застосовне право. Відповідність обмежувальних умов, що практикуються в дистриб'юторських угодах, антимонопольному законодавству.

Положення агентських і дистриб'юторських договорів про відповідальність і вирішенні спорів.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна форма навчання					
		Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак).		Лабор.	Ін. зав.	СРС		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Основи договірної регулювання міжнародних економічних відносин	11	2	2			7
2.	Загальні положення про міжнародні бізнес трансакції	11	2	2			7
3.	Договірні умови в міжнародних бізнес трансакціях	13	4	2			7
4.	Укладання, зміна і припинення договорів	13	4	2			7
5.	Особливості виконання міжнародних бізнес трансакцій	13	4	2			7
6.	Міжнародна купівля-продаж товарів	11	2	2			7
7.	Договори міжнародного перевезення і пов'язані з ними відносини	11	2	2			7
8.	Міжнародні інвестиційні угоди	11	2	2			7
9.	Договори міжнародного підяду і пов'язані з ними відносини	13	4	2			7
10.	Агентські і дистриб'юторські угоди в міжнародному комерційному обороті	13	4	2			7
	Всього годин:	120	30	20			70

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбаченими тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає завдання до кожної теми та індивідуальні завдання.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти виконують індивідуальні завдання у вигляді проєктів договорів (двома мовами).

4.3.4. Тематика договорів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань;
- презентація виконаних проєктів договорів та їх умов за темою.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;
- 5) складання окремих індивідуальних завдань;
- 6) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль може проводитись у формі усного іспиту, тестових завдань, підготовки проєктів контактів залежно від епідеміологічної ситуації в регіоні в сесійний період.

Структура екзаменаційного білету за умови усного іспиту включає три теоретичних питання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нархування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Гармонизация договорного права / Белоусов Ю. В., Бек Ю. Б., Дыминская Е. Ю. и др. ; под ред. У. Хелльманна, С. А. Балашенко, Ю. В. Белоусова. — Хмельницкий : Хмельницкий университет управления и права, 2015. 268 с.
2. Європейська та євроатлантична інтеграція України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. В. Кордон. 2-ге вид. Київ: Центр учб. літ., 2010. – 171 с.
3. Международные коммерческие сделки / Под ред. У. Хелльманна, С.Балашенка, В. Нагнибеды. Хмельницкий : Хмельницкий университет управления и права, 2015. 524 с.
4. Модельные правила европейского частного права: пер. с англ. / Санкт- Петербургский государственный университет; науч. ред. Н. Ю. Рассказова. М. : Статут, 2013. 989 с.
5. Світова та європейська інтеграція/Навч. посібник. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. 340 с.
6. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої

7. Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law: Draft Common Frame of Reference (DCFR) [1st Edition] / by Christian von Bar, Eric Clive. Oxford University Press, 2010. 6563 p.

7.2. Допоміжні джерела

1. Collins H. The European civil code: the way forward. Cambridge : University Press, 2008. 267 p.
2. Common European Sales Law (CESL) [Text] : commentary / R. Schulze, C. H. Beck [etc.]. München ; Hart, Oxford; Nomos, Baden-Baden, 2012. 780 p.
3. European Private Law after the Common Frame of Reference [Text] / ed. by Hans-Wolfgang Micklitz and Fabrizio Cafaggi. Edward Elgar Publishing, 2010. 288 p.
4. Виноградов А. А. Процесс гражданско-правовой унификации и гармонизации договорного права в Европейском Союзе: автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.10 «Международное право; европейское право». М., 2011. 30 с.
5. Гайдулін О. О. Європеїзація контрактного права: монограф. / О. О. Гайдулін ; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». К. : КНЕУ, 2012. 238 с.
6. Димінська О.Ю. Значення «Soft Law» для гармонізації договірних права ЄС. Університетські наукові записки. 2016. №1 (57). С. 236-243
7. Димінська О.Ю. Особливості європейського правопорядку в системі міжнародних, регіональних та національних правопорядків. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2016. №3. С. 218-220
8. Димінська О.Ю. Правова природа окремих принципів договірних права ЄС. Університетські наукові записки. 2016. № 2 (58). С. 213-219
9. Димінська О.Ю. Проблеми когерентності договірних права ЄС. Eurasian Academic Research Journal. 2016. № 1. С. 87-92
10. Димінська О.Ю. Проблеми тлумачення поняття трудового договору та трудових правовідносин в праві Європейського Союзу. Університетські наукові записки. 2016. № 3 (59). С. 208-217
11. Димінська О.Ю. Уніфікація договірних права ЄС: pro et contra. Eurasian Academic Research Journal. 2016. № 4. С. 20-27
12. Международное коммерческое право : учебник для магистров / В.Ф.Попондопуло [и др.] ; под ред. В. Ф. Попондопуло. 3-е изд., перераб. и доп. М. : Издательство Юрайт, 2014. 476 с.
13. Мережко А. А. Lex mercatoria: теория и принципы транснационального торгового права : монограф.. К. : Таксон, 1999. 416 с.
14. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки: нормативно-правове регламентування. Навч. посібник / За редакцією Козака Ю. Г., Логвінової Н. С. К.: Центр учбової літератури, 2010. 648 с.
15. Рум'янцев А.П. Зовнішньоекономічна діяльність: [навч. посіб.]. К.: ЦУЛ, 2004. 384 с.
16. Сироткина О. В. Гражданско-правовые договоры в правовой системе Европейского Союза: проблемы унификации и гармонизации: авторефер. дисс. на соискание учен. степени канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 «Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право». Ставрополь, 2004. 22 с.
17. Чудновский А.Д. Международные коммерческие операции : учебное пособие / А.Д. Чудновский, Ю.Л. Васянин, В.А. Жуков. М. : КНОРУС, 2016. 134 с.
18. Шкурупий О. В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник / О. В. Шкурупий, В. В. Гончаренко, І. А. Артеменко та ін. К. : Центр учбової літератури, 2012. 248 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://fidic.org/>
2. <http://vdkn2.tail.ru/site/ru/international-freight-transportation/carriage-documents>
3. <http://www.acquis-group.org>
4. <http://www.copec1.org>
5. <http://www.iccwbo.org>
6. <http://www.imf.org/external/russian/>
7. <http://www.rada.gov.ua>
8. <http://www.sgecc.net>
9. <http://www.ucci.org.ua>
10. <http://www.unidroit.org>
11. <http://www.unidroit.org/news>
12. <http://www.worldbank.org/ru/about/what-we-do/brief/ibrd>
13. <https://www.wto.org/>

РОЗРОБНИКИ:

Завідувачка кафедри міжнародного та європейського права, кандидатка юридичних наук, доцентка _____ Олена ЧЕРНЯК
_____ 2021 року

Асистентка кафедри міжнародного та європейського права _____ Алла КІРИК
_____ 2021 року

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри міжнародного та європейського права 27 серпня 2021 року, протокол № 1 .

Завідувачка кафедри міжнародного та європейського права, кандидатка юридичних наук, доцентка _____ Олена ЧЕРНЯК
_____ 2021 року

Декан юридичного факультету, кандидат юридичних наук _____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ
_____ 2021 року

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету _28 серпня 2021 року, протокол № 1 .

Перша проректорка, голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка _____ Ірина КОВТУН
_____ 2021 року

Обліковий обсяг 0,87ум.др.арк.